

ABSTRAKT

Rodiče předškolních dětí a očkování I.

Autor: Monika Miklasová

Vedoucí diplomové práce PharmDr. Helena Marešová

Katedra sociální a klinické farmacie, Univerzita Karlova v Praze, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové.

Úvod: V České republice je očkování dětí jedno z nejvíce diskutovaných témat. Očkování dětí je velmi důležité, protože ty jsou na zdraví a životě ohrožovány nejvíce. Pravidelné očkování vede k dosažení vysoké kolektivní imunity. Předpokladem je vysoká proočkovanost.

Cíl: Cílem mé diplomové práce bylo pomocí dotazníků rozdaných v mateřských školách Zlínského kraje zjistit, jaké jsou současné názory rodičů na víru v oprávněnost, účinnost a bezpečnost očkovacího systému v závislosti na věku a vzdělání. Zkoumala jsem informovanost rodičů o daném tématu, nežádoucí účinky a počet dětí naočkováných nepovinnými vakcínami.

Metodika: V průzkumu byla použita metoda dotazníkového šetření. Sběr dat probíhal od října 2012 do dubna 2013. Dotazníky byly rozděleny v mateřských školách Zlínského kraje rodičům, kteří mají předškolní děti. Vybrané dotazníky byly zpracovány metodou frekvenční analýzy. Rozděleny byly podle věkové kategorie, stupně vzdělání, vyhodnoceny programem Microsoft Office Excel. Výsledky byly zaznamenány do tabulek a pomocí nich byly vytvořeny výsečové a sloupcové grafy.

Výsledky: Celkový počet respondentů byl 152. Návratnost dotazníků byla 68 %. Nejvíce matek bylo zastoupeno věkovou kategorií 31-40 let v 80 %. Nejčastější nejvyšší dosažené vzdělání bylo střední s maturitou a to ve 42 %. Nejvíce otců bylo ve věkové kategorii 31-40 let a to v 76 %. Nejvíce se vyskytovalo u otců střední odborné vzdělání, a to v 35 %. Nejčastější věk předškolního dítěte rodičů byl 6 let, a to v 64 %. Z mého

dotazníkového šetření vyplynulo, že 98 % dětí přesně dodržuje povinný očkovací kalendář. U nepovinného očkování jsem zaznamenala následující výsledky: 51 % dětí bylo naočkováno nepovinnou vakcínou. Nejčastěji se jednalo o vakcínu proti pneumokokovi ve 21 % a klíšťové encefalitidě v 18 %. V 56 % jsem zjistila, že rodiče mají všechny děti naočkované proti stejným nemocem. Z výsledků dále vyplynulo, že více jak polovina dětí, a to 51 % snáší očkování velmi dobře. Reakce po očkování se objevila u dětí ve 46 %, první příčku obsadila slabá reakce u 48 % a na druhém místě se umístila středně silná reakce a to v 46 %. Kombinovaná vakcína spalničky, zarděnky, příušnice zaznamenala nejsilnější reakci, a to v 48 %, druhá je kombinovaná hexavakcína, a to ve 45 %. U větší části dětí a to u 88 % se nemocnost po očkování nevyšila. U 74 % rodičů byla zaznamenána znalost právních předpisů v cizích zemích. V oprávněnost systému očkování ze 100 % věří 33 % rodičů. V účinnost očkování ze 100 % věří 24 % rodičů a v bezpečnost očkování ze 100 % věří pouze 21 % rodičů. Z výsledků plyne, že důvěra rodičů je nejmenší v bezpečnost systému očkování. Největším zdrojem informací o očkování je pro rodiče lékař, a to v 46 %. Změnu v dětském očkovacím kalendáři by si nepřálo 42 % rodičů. Pro změnu není rozhodnuto 43 % rodičů. Individuální očkovací kalendář by si přálo 16 % rodičů. Rodiče neví ve 45 %, zda by měla změna nastat. Nebyla nalezena významná souvislost mezi věkem a vzděláním rodičů a jejich vírou v oprávněnost, účinnost a bezpečnost systému očkování v České republice.

Závěr: Většina rodičů přistupuje k povinnému očkování svých dětí kladně. Informovanost rodičů je na vysoké úrovni. V praxi by bylo potřeba více rodiče informovat o možnosti hlášení nežádoucích účinků na SÚKL.

Klíčová slova: Očkování, nežádoucí účinky, nepovinné vakcíny.

